

תלמודו בידו

דף ע עמוד א

יבמות

א] ארוסה שעיברה ולא הודה הארוס שבא עליה, מה דין הולד ?

ב] בת כהן שיש לה זרע ישראל, האם אוכלת בתרומה ?

ג] מי הם "תושב ושכיר" שנאסרו באכילת תרומה, ומדוע ?

ד] לר' אליעזר, מניין שכהן ערל אינו אוכל בתרומה ?

ה] לר' עקיבא, מניין שכהן ערל אינו אוכל בתרומה ?

א] חשודה לזנות עם אחרים, לרב הולד ממזר ודאי. ולשמואל ספק ממזר. לרבא, כשלא ידוע שבא עליה הארוס, אבל ידוע שבא עליה תולים הולד בו. לאביי, אף שודאי נבעלה לארוס, תולים את הולד אחר העולם שהם הרוב.

ב] אינה אוכלת, ואפילו אין לה בנים אלא בני בנים. ואפילו אם הזרע פסול כגון ממזר. אבל אם הוא עבד אינו פוסלה לתרומה וכגון שבנה בא על השפחה, שולד השפחה כמותה.

ג] תושב: זהו עבד עברי שנרצע, שאף שקנוי לאדון והכהן עד היובל, אין גופו קנוי לרבנו. שכיר: זהו עבד עברי הקנוי לכהן לשש שנים.

ד] המקור: נלמד בגזירה שוה "תושב ושכיר" ולא יאכל בן מקרבן פסח. שכשם שערל אסור באכילת קרבן פסח כך אסור באכילת תרומה.

פירכא: מה לפסח שהוא חמור, שכן חייבים עליו משום פיגול נותר וטמא.

דחייה: "תושב ושכיר לא יאכל בן" הכתוב לגבי קרבן פסח מופנה לגזירה שוה.

שאינן להעמידו בעבד עברי, כי הואיל ואינו קנוי לרבנו ודאי שחייב בפסח.

וכיון ש"תושב" ו"שכיר" מותרים, נחשב כמופנה משני צדדים

(הלמד והמלמד), ואף לר' אליעזר אין משיבים על הגזירה שוה.

ה] שנאמר "איש איש וגו' לא יאכל" ובתרומהו, ומכפילות "איש" נתרבה הערל.